

ชื่อเรื่อง การดำเนินงานของกลุ่มอาชีพปลูกพืชสมุนไพร บ้านห้วยดง หมู่ที่ 1 ตำบลห้วยดง  
อำเภอนาควน จังหวัดมหาสารคาม

ผู้ศึกษา นายนิรันดร บุญฤทธา ปริญญา ร.ม. (รัฐศาสตร์)

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ทัชชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2553

### บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพปลูกพืชสมุนไพร บ้านห้วยดง หมู่ที่ 1 ตำบลห้วยดง อำเภอนาควน จังหวัดมหาสารคาม 2) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพปลูกพืชสมุนไพร บ้านห้วยดง หมู่ที่ 1 ตำบลห้วยดง อำเภอนาควน จังหวัดมหาสารคาม 3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพปลูกพืชสมุนไพร บ้านห้วยดง หมู่ที่ 1 ตำบลห้วยดง อำเภอนาควน จังหวัดมหาสารคาม ใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรได้แก่ คณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มอาชีพปลูกพืชสมุนไพร จำนวน 85 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

### ผลการศึกษา พบว่า

1. ระดับการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพปลูกพืชสมุนไพร บ้านห้วยดง หมู่ที่ 1 ตำบลห้วยดง อำเภอนาควน จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน โดยเรียงลำดับเฉลี่ยสูงสุดไปหาลำดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการสร้างข้อตกลงร่วมและกฎระเบียบของกลุ่ม ด้านการวางแผนกิจกรรมของกลุ่ม ด้านการพัฒนาผู้นำและสมาชิก และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน โดยเรียงลำดับเฉลี่ยสูงสุดไปหาลำดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม ด้านการขยายผล ด้านการประเมินผล

2. ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพปลูกพืชสมุนไพร บ้านห้วยดง หมู่ที่ 1 ตำบลห้วยดง อำเภอนาควน จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาลำดับต่ำสุด จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่

การกำหนดการจัดสรรผลประโยชน์ (ปันผล) การกำหนดวัตถุประสงค์ของกลุ่ม และการจัดตั้งคณะกรรมการการติดตามผลและตรวจสอบการใช้จ่ายเงิน ตามลำดับ

3. ปัญหาการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ ปลุกพืชสมุนไพร หมู่ที่ 1 ตำบลหัวดง อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม โดยเรียงลำดับความถี่ จากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ ปัญหาการกำหนดวัตถุประสงค์ เช่น การสร้างรายได้เสริมแก่สมาชิกกลุ่ม ยังไม่ชัดเจน ปัญหาที่ประชุม ไม่ได้เปิดโอกาสให้สมาชิก ได้อภิปรายถึงการกำหนดวัตถุประสงค์ของกลุ่มอย่างทั่วถึง ก่อนลงมติ และปัญหาการร่างระเบียบข้อตกลงของกลุ่ม ยังขาดความชัดเจนในทางปฏิบัติ

4. สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มเรียงลำดับความถี่ จากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เช่น การสร้างรายได้เสริมให้แก่กลุ่มอย่างชัดเจน ควรมีการอบรมให้ความรู้การเพาะปลุกพืชสมุนไพร และควรรกำหนดบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการและสมาชิก ให้มีความชัดเจน เป็นต้น

**Title** Herbal Plant Management of Professional Groups in Ban Hua Dong, Hua Dong Sub-District, Nadoon District, Maha Sarakham Province

**Author** Mr. Nirandorn Boonreucha Degree M. Pol. Sc. (Political Science)

**Advisor** Mr. Thatchawat Laosuwan

**Rajabhat Maha Sarakham University, 2010**

### **Abstract**

The objectives of the study were to 1) study herbal plant management of professional groups in Ban Hua Dong, Hua Dong Sub-District, Nadoon District, Maha Sarakham Province, 2) survey participation of the members in herbal plant management, 3) analyze the problems and 4) find suggestions for the efficient management. The sample subjects were 85 members of the herbal plant professional groups. The research instrument was a rating-scale questionnaire. The research statistics used were percentage, mean, and standard deviation.

#### **Results of the study were as follows:**

1) The finding indicated that the average level of the herbal plant management of the members was high. The four-high-rated areas of the management were establishing objectives, making agreement among the members, planning, and development of leader and member. The three-moderate-rated areas were management of group activities, transfer on outcomes and evaluation.

2) The finding indicated that the average level of the participation of the members in the management was high. The three-high-rated areas of the participation were dividend management, establishing the objectives and setting up an evaluation committee and an audit committee.

3) Regarding the problems, it indicated that the problems of the herbal plant management were unclear objectives, lack of participation, making regulations on herbal plant management and unclear strategy for practice

4) In regard to the suggestions, it is concluded that clear objectives of the herbal plant management should be established, for example; earning additional revenue, organizing herbal plant training courses and specifying roles of the members.